

Raspeće (ni)je dozvoljeno

08.1.2010.

Da li se u školama u Europi, nakon odluke Europskog suda u Strazburu, mogu postavljati vjerski simboli?

Žustra debata baš na temu postavljanja vjerskih simbola u školama vodila se u Italiji, sve dok Europski sud u Strazburu nije naložio da se iz učionica uklone Hristova raspeća. Diskusija se, u međuvremenu, preselila u Grčku, a tamošnja pravoslavna crkva se, kako izgleda, neće predati bez borbe.

Škola počinje molitvom: Zubato sunce probija se kroz razređene krošnje, dok se učenici jedne škole u Lamiji smrzavaju pod grčkom zastavom. Đačku molitvu vodi moderno ošišani i odjeveni tinejdžer; učenici se često krste sa tri prsta i sa desne na lijevu stranu.

Gimnazija u Lamiji, u centralnoj Grčkoj, povezana je sa pravoslavnom crkvom, pa su i molitve duže i složenije nego u državnim školama. Kritičari tvrde da se takvim obredima diskriminišu djeca koja nisu pravoslavne vjere; ohrabreni su presudom iz Strazbura kojom je Italiji naloženo da iz učionica ukloni raspeća.

Direktor crkvene gimnazije Stilianos Mastorijanis smatra da se time "potkopavaju tradicionalne vrijednosti": "Oni žele da uklone križove i ikone! Kako su krenuli, skinuće križ i sa zastave. Mi nismo fanatici. Jednostavno, po grčkom ustavu, pravoslavlje je državna religija", kaže on.

Proćerivanje ikona: Najžešći kritičar crkve je Panajoti Dimitras, direktor grčkog Helsinškog odbora. "Mislim, kao i europski sud, da djeca u školi ne bi trebalo da budu pod bilo kakvim pritiskom da se vjerski opredjeluju", kaže on.

U učionici u crkvenoj gimnaziji, u kojoj je u toku čas informatike, nad kompjuterima i đacima bdi ikona Isusa Krista okačena iznad table. Ako bi se pitao g. Dimitras, iz škola bi, zajedno sa molitvama, bile protjerane i ikone.

S druge strane, mitropolit Nikolau, koji je episkop grada Lamije, utjecajan je član grčkog Svetog sinoda. "Poznato je da su djeci potrebni idoli - nemam ništa protiv da to budu nogometaši ili glazbenici ... Ali mladim ljudima su potrebni simboli u ovom, ali i narednom životu. Ikone i križovi su sveti simboli - simboli mira, pravde i ljubavi. Djeci su takvi simboli potrebni i ne bi ih trebalo uklanjati", smatra on.

Početak vjerske bitke? U Plaki, boemskoj četvrti Atine koja obiluje crkavama, živi i neovisni teolog Jorogos Mustakis. Grčki episkopi su privilegovana klasa u ekonomskom, političkom, sudskom i svakom drugom smislu.

Jorogos Mustakis, neovisni teolog, smatra da Sveti sinod ima razloga da brine, i to ne samo zbog odluke suda u Strazburu nego i zbog nove socijalističke vlade, koja nastoji da odvoji crkvu od države i da izvuče dodatni porez iz riznica bogatih parohija.

"Grčki episkopi su privilegovana klasa u ekonomskom, političkom, sudskom i svakom drugom smislu. Te privilegije garantuje im grčki Ustav, i boriće se i rukama i nogama da ih zadrže", kaže on.

Grčka pravoslavna i rimokatolička crkva u sukobu su već skoro tisuću godina, ali se oko pitanja vjerskih simbola potpuno slažu. Udružile su snage sa drugim crkvama širom Europe, koje su uvjerene da sud u Strazburu podriva kršćansko nasljeđe Europe.

Velika "vjerska bitka" širom europskog kontinenta je, kako izgleda, tek počela...

"vjerska bitka" širom europskog kontinenta

Urednik Administrator
Petak, 08 Siječanj 2010 12:38

Malkolm Brabant, Dopisnik BBC-ja iz Atine

(prevod sa engleskog h.El)

e-mail: vladika.eu@gmail.com